

21 Lippenhuizen - Drachten

Van Dorestad naar Dokkum route 21

Van Dokkum naar Dorestad - in de voetsporen van Bonifatius - telt 24 etappes, verdeeld over zes landschapsblokken. Uitgebreide inhoudelijke informatie is te vinden in de papieren gids, geschreven door Kees Volkers en uitgegeven door Museum Dorestad in samenwerking met Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Start

Lippenhuizen wk75, pad door houtwal (Krûme Leane), komt uit op verharde weg (Bûtewei), hier rechts. Weg wordt later onverhard, doorrijden tot kruispunt (wk45). Hier links. We volgen tot nader order weer een deel van het Friese Woudenpad. Zandweg met fietsstrook (Ald Harrewei) door de Lippenhuizer Heide.

Liphûsterheide

Na het afgraven van het hoogveen ontwikkelden zich heidegebieden. Die zijn grotendeels ontgonnen tot landbouwgebied. De Liphûsterheide is een hoogveenrestant met droge en natte delen en hoge natuurwaarden. Het is een van de noordelijkste leefgebieden van de adder, maar ook van de ringslang, de levendbarende hagedis en meerdere kikkersoorten. Dit pad is de enige publieke weg in het gebied.

Doorlopen tot de brug over het Koningdiep.

Koningsdiep

Lokaal het Ald Dijk genoemd, maar ook bekend als (de bovenloop van) de Boorne. Tussen twee uitlopers van het keileemplateau waterde het riviertje nabij Irnsum af in de Middelzee, die vroeger ook Boorne werd genoemd. De Slag aan de Boorne (Franken verslaan Friezen, 734) heeft waarschijnlijk plaats gevonden bij de monding van de rivier in de Middelzee. De overval op het kampement van Bonifatius (754) zou volgens zijn biograaf Willibald ook aan de Boorne zijn gepleegd.

Over de brug na 150 mtr klaphek rechts het Wallebosch in, tot wk19. Hier links, bospad langs golfbaan tot wk18. Hier weer stukje links tot wk37. We lopen over de Walle, een oude kade.

Wallebosch

De Walle is een lage dijk die al in de 12e eeuw is aangelegd tegen wateroverlast van de Boorne. Die stond toen nog via de Middelzee in open verbinding met de zee. Bij springvloed drong de zee diep het binnenland in en kon de Boorne zijn water niet meer kwijt, met overstroming als gevolg. Het Wallebos is in de 19e eeuw aangelegd op de hei als productiebos door landgoedeigenaren in Beetsterzwaag, maar heeft inmiddels een meer gemengd karakter.

Bij wk37 rechts, bospad, dit komt uit bij klaphek op een zandbaan, hier rechts tot wk15. Daar links, pad komt in bebouwing, we volgen een straat en komen uit bij wk14. Hier rechtdoor (It Merkelân), na 400 mtr voor een appartementenblokje rechts pad het groen in. Dit komt uit bij de kop van een slingervijver. Hier links omheen en langs de vijver lopen tot de uitgang bij de hoofdweg.

Lyndenstein

De slingervijver maakt deel uit van de overtuin van Huis Lyndenstein, naar ontwerp van de vermaarde Friese tuinarchitect Roodbaard. De extravagante buitenplaats werd in 1821 gebouwd als zomeroptrekje voor baron van Lynden, grietman van Opsterland. Kleindochter freule Cornelia van Lynden bracht hier gelukkige zomers door tot zij op 20-jarige overleed aan tbc. Ter ere van de freule kreeg het huis een bestemming als opvang voor zieke tbc-patiëntjes. Anno nu revalidatiecentrum voor kinderen en volwassenen.

Rechtsaf via de hoofdstraat het dorp in lopen. Voor blik op de kerk bij wk11 even straat links inslaan (Van Lyndenlaan), route loopt verder over de Hoofdstraat tot wk12.

Bij wk12 links de overtuin van huize Lycklama inlopen. Rechts aanhouden en bij zij-uitgang weer verlaten, dan links en eerstvolgende rechts (Kerkepad Oost) en dan weer eerste links tot kruispunt (wk91). Hier rechts, straat komt bij bruggetje, wordt dan onverhard pad. Bij de tuinmanswoning van buitenplaats Harinxmastate (ligt rechts van ons) knikje maken en rechtdoor tot kruispunt, wk74. Hier verlaten we het Friese Woudenpad, dat rechtdoor gaat. Wij slaan linksaf

richting wk77. Grasbaan door het Roekebosch. Na 1 km bij T-splitsing rechts tot kruispunt met fietspad (wk77). Hier rechtdoor, smal pad door bosrand, komt na 800 mtr uit op hoofdweg naar Drachten.

Beetsterzwaag

Wordt wel de Parel van de Friese Wouden genoemd. Vanouds een streekdorp op een zandrug, waar in de 17e en 18e eeuw de Friese landadel zich vestigde vanwege de 'vermaaklyke wandelwegen, onder den lommer van 't bladryk geboomte en 't aangenaam geluid van allerlei gevogelte'. In de 19de eeuw begonnen de landeigenaren de omliggende heide te beplanten met bos. Rond de Hoofdstraat ontwikkelde zich een dichtbebouwde kern en een kloeke zaalkerk (St. Martinuskerk 1788/1804). In de historische Hoofdstraat zijn veel leuke winkels en horeca te vinden. Maar ook deftige panden als het voormalige grietenijhuis (later kantongerecht) en buitenplaatsen met namen van deftige families zoals, Lyndenstein, Lycklamahuis, Harinxmastate en Lauswold (nu wellness-hotel met golfbaan).

Hier links, 2 km fietspad volgen langs lintbebouwing met boerderijen (Het Zuid, It Sûd). Waar nu het fietspad ligt reed ooit de stoomtram naar Beetsterzwaag en Heerenveen. Na tunnel onder de A7 bij wandelpaaltje linksaf straat (Sparrehoek) die - rechtdoor - overgaat in onverhard pad. Komt uit bij kruispunt (wk42), hier rechts, voetpad langs straat (De Hoge Bomen), aan het eind oversteken en links, langs water meebuigen naar rechts, dan eerste rechts en meteen weer links voetpad volgen. Na drie bruggetjes komt dit uit op breed fietspad, hier rechts langs het water (woonpark de Singels, voor 2000 lag hier een paardenrenbaan). Einde fietspad links, via de Reidingweg naar de hoofdstraat (Gauke Boelensstraat). Hier even rechts en dan meteen weer links, met rechts het gemeentehuis van Smallingerland.

Drachten

Ontwikkelde zich in de 17e eeuw dankzij de turfwinning langs de in 1641 gegraven Drachtstervaart. Na de Tweede Wereldoorlog werd Drachten door de overheid aangewezen als industrialisatiekern, met name om de toenemende werkloosheid in de landbouw te compenseren. Als eerste zette in 1950 Philips hier een scheerapparatenfabriek op. Tien jaar later werkten hier 2500 mensen. Drachten groeide enorm, in 1975 telde het al 35.000 inwoners (nu 45.000). Het bekende architectenduo Van den Broek en Bakema, de ontwerpers van de Lijnbaan in Rotterdam, kreeg opdracht om in Drachten een modern stadscentrum te ontwerpen. Drachten kreeg zo een sterk stedelijk aanzien. Niet iedereen vond dat aantrekkelijk, dus is in de jaren '90 de binnenstad heringericht, al is het wederopbouw karakter nog duidelijk aanwezig. De rond 1966 gedempte Drachtstervaart werd in 2015 weer gedeeltelijk hersteld. Waar vroeger de brug lag is nu het 'Carillon' het nieuw stadssymbool van Drachten.

Voorbij gemeentehuis rechts parkje schuin doorsteken, na uitgang weer rechts en voetgangersgebied Drachten inlopen, met rechts Museumplein. Bij kruispunt links, Zuiderbuurt, winkelstraat, deze uitlopen tot kruispunt aan de kop van de vaart, met het Carillon (Gunnar Daan 1996).

Einde etappe

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50